

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1256

Τῶν μεγαλομαρτύρων Εἰρήνης καὶ Ἐφραίμ
5 Μαΐου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Νεομάρτυρες

ΤΟΝ μήνα Μάιο, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ θλιβε-
ρὰ ἐπέτειος τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως. Ἄπο τὶς 29 Μαΐου 1453 ἄρχισε ἡ
μακρὰ περίοδος τῆς τουρκοκρατίας, ποὺ ἐ-
κράτησε μέχρι τὸ 1821 καὶ τὸ 1912. Μέσα στοῦ
διάστημα τῶν αἰῶνων αὐτῶν πολλοὶ Χριστιαν-
νοὶ μαρτύρησαν. Εἶνε οἱ ἅγιοι νεομάρτυρες
τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς ποῦμε σήμερα λίγα λόγια
γὶ αὐτούς, γιὰ τοὺς ὁποίους κ' ἐμεῖς κτίσαμε
ναδὸ σὲ ὕψωμα τοῦ Ἄμυνταίου.

* * *

● Ὑπάρχουν οἱ παλαιοὶ μάρτυρες, τῶν πρώ-
των αἰῶνων· ἀλλὰ κοντὰ σ' ἐκείνους προσετέ-
θησαν καὶ αὐτοί, οἱ μάρτυρες τῶν νεωτέρων
χρόνων καὶ μάλιστα **τῆς τουρκοκρατίας**. Θὰ ἔ-
πρεπε στὶς 29 Μαΐου νὰ χτυποῦν νεκρικὰ οἱ
καμπάνες, νὰ μᾶς ὑπενθυμίζουν τὴ μεγάλη συμ-
φορὰ τοῦ γένους, τὴν ἄλωσι τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως, ποὺ ἐγένετο τὸ 1453. Δυστυχῶς λη-
σμονήσαμε τὸ παρελθόν μας, γίναμε γραϊκύ-
λοι. Μπῆκαν τότε μέσ' στὴν Πόλι οἱ βάρβαροι,
οἱ ὀρδῆς τοῦ Μωάμεθ, καὶ κατέβασαν ἀπὸ τὸν
τροῦλλο τῆς Ἁγίας Σοφίας τὸν τίμιο σταυρό.
Ἄπο τότε ἄρχισε τὸ μαρτύριο τῆς φυλῆς. Σύν-
θημα τῶν Τούρκων ἦταν —καὶ μέχρι σήμερα
εἶνε— «θάνατος στοὺς γκιαοῦρηδες». Τότε ὄ-
χι ἓνας καὶ δύο, ἀλλὰ πλήθη μαρτύρησαν·
γέροντες καὶ παιδιὰ, νέοι καὶ νέες, ἄντρες καὶ
γυναῖκες, ἔγγαμοι καὶ ἄγαμοι, κληρικοὶ καὶ
μοναχοί, ἐσφάγησαν ὡς ἀρνία ἀπὸ τὴν μάχαι-
ρα τοῦ Μωάμεθ. Αὐτοὶ εἶνε οἱ νεομάρτυρες.

Ἄναφέρω ἓναν μόνο ἀπὸ αὐτούς, γιὰ νὰ
λάβουμε μιὰ ἰδέα τί ψευτοχριστιανοὶ εἴμεθα
ἐμεῖς μπροστὰ σ' ἐκείνους. Εἶνε ὁ **μοναχὸς Δη-
μήτριος ὁ ἐκ Σαμαρίνης** τῆς Πίνδου, ποὺ μαρ-
τύρησε τὸ 1808 καὶ ἐορτάζει στὶς 17 Αὐγού-
στου. Ὁ νεομάρτυς αὐτὸς ἦταν μαθητὴς τοῦ
ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Ἄπλοϊκὸς βοσκὸς
ἦταν, ἀγράμματος, ἀλλὰ μέσα του εἶχε τὸν
οὐρανὸ καὶ προσευχόταν συνεχῶς· ἐνῶ μερι-

κοὶ εἶνε ἐγγράμματοι, ἀλλὰ μέσα τους ἔχουν
τὴν κόλασι. Τὸν συνέλαβε ὁ Ἄλῃ πασᾶς μετὰ
ἀπὸ συκοφαντία, τὸν φυλάκισε καὶ τὸν βασά-
νισε. Στὸ στήθος του εἶχε μιὰ εἰκόνα τῆς
Παναγίας. —Βγάλε τὴν εἰκόνα, ἄπιστε γκια-
οῦρη, τοῦ λένε, καὶ πάτησέ την. —Τὴν Πανα-
γία νὰ πατήσω; ὄχι. —Πάτησέ την. —Δὲν τὴν
πατῶ... Κ' ἐπειδὴ δὲν πατοῦσε τὴν εἰκόνα τῆς
Παναγίας, ὁ Ἄλῃ πασᾶς διέταξε σειρὰ φρι-
κτῶν βασανιστηρίων. Τὸν τρύπησαν μὲ καλά-
μια, τοῦ ἔσφιξαν τὸ κρανίον, τὸν κρέμασαν
ἀνάποδα πάνω ἀπὸ ἀναμμένη φωτιά (ἓνας
Τούρκος βλέποντας αὐτὰ πίστεψε στὸ Χρι-
στὸ καὶ μαρτύρησε). Τέλος ὁ πασᾶς — πρωτο-
φανὲς μαρτύριο— διέταξε νὰ τὸν κτίσουν·
μόνο τὸ κεφάλι του ἄφησαν ἔξω ἀπὸ τὸν
τοῖχο! Δέκα μέρες διήρκεσε τὸ μαρτύριό του
καὶ ἔλεγε· «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθης
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,42). Παναγία μου
Δέσποινα Θεοτόκε... Ἔτσι σφράγισε τὴ ζωὴ
τοῦ ἓνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς νεομάρτυρας
τῆς τουρκοκρατίας.

Σὰς ἀνέφερα ἓνα παράδειγμα. Θὰ μπορού-
σα ν' ἀναφέρω δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, δέ-
κα, ἑκατὸ παραδείγματα. Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ
εἶνε καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ ἁγίου Δημητρίου,
ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ποὺ παρακαλοῦ-
σε· «Χριστέ μου, ὅπως ἐσύ ἔχυσες τὸ αἷμα
σου γιὰ μένα, ἀξίωσέ με νὰ χύσω κ' ἐγὼ τὸ αἷ-
μα μου γιὰ σένα». Καὶ τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς νὰ
περάσῃ ἀπὸ τὸ μαρτύριο, τὸ βάπτισμα τοῦ αἵ-
ματος, καὶ ἔκλεισε τὴν ἀγία του ζωὴ μὲ τὰ λό-
για «*Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξ-
ἠγάγεσ ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν*» (Ψαλμ. 65,12).

● Κοντὰ στοὺς μάρτυρας τῆς τουρκοκρατίας
προσετέθησαν ἔπειτα, τὸ 1922, τὰ σφάγια **τῆς
μικρασιατικῆς καταστροφῆς**. Αὐτὰ ἐγένιναν ἐπὶ
τῶν ἡμερῶν μας. Ἡ συμφορὰ αὐτὴ εἶνε, μπο-
ρῶ νὰ πῶ, χειροτέρα ἀπὸ τὴν ἄλωσι τῆς Κων-
σταντινουπόλεως. Τότε οἱ ὀρδῆς τοῦ Κεμάλ,

του άγρίου θηρίου τής Άποκαλύψεως, μπήκαν στη Σμύρνη και τὰ άλλα κέντρα του έλληνισμού κ' έκαναν τή θάλασσα νά κοκκινίση από τὸ αἷμα τῶν Χριστιανῶν. "Εσφαξαν χιλιάδες, από τήν Ίωνία και τή Μαγνησία μέχρι τὸν Πόντο και τήν Άγκυρα, λαὸ και κληρο, εκ τῶν ὁποίων κορυφαίος εἶνε ὁ ἔθνομάρτυς Χρυσόστομος Σμύρνης. Για νὰ μὴ λησμονηθῆ ἡ θυσία τους, χτίσαμε ναὸ και στήσαμε μνημεῖο στην Πτολεμαΐδα. Ὁ ναὸς τῶν ἁγίων Νεομαρτύρων στο ὕψωμα ἐπάνω από τὸ Ἀμύνταιο εἶνε για νὰ τιμῶνται οἱ ἅγιοι μάρτυρες τῆς τουρκοκρατίας, ἐνῶ στην Πτολεμαΐδα, πού κατοικεῖται ἀπὸ πλῆθος προσφύγων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁ ναὸς τῶν Νεομαρτύρων εἶνε για ν' ἀνάβουν οἱ σημερινοὶ ἕνα κερὶ στη μνήμη ἐκείνων πού σφαγιάσθηκαν κατὰ τήν μικρασιατικὴ καταστροφή. Εἶνε νέα πόλις ἡ Πτολεμαΐδα και κατοικεῖται ἀπὸ Ποντίους, Μικρασιᾶτες, Θρακιῶτες, πού διηγοῦνται μὲ δάκρυα, ὅτι οἱ παπποῦδες και οἱ γονεῖς τους ἐσφάγησαν στην Άγκυρα ἢ κρεμάστηκαν στὸν Πόντο ἢ θανατώθηκαν ἀλλοῦ μὲ ποικίλα μαρτύρια.

● Τελείωσαν ἄραγε οἱ μάρτυρες; "Ὁ! "Εως ὅτου ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τοῦ πρωτομάρτυρος τοῦ Γολγοθᾶ, θ' ἀναδεικνύη και νέους μάρτυρας. "Ετσι, πέρα ἀπὸ τήν ἑλληνικὴ Ὁρθοδοξία, προσετέθησαν ἐσχάτως και ἄλλοι νέοι μάρτυρες. Ποιοὶ εἶνε αὐτοὶ; Εἶνε οἱ μάρτυρες **τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστῶτων**. Αὐτοὶ ὑπέμειναν διωγμοὺς κάτω ἀπὸ τὰ μαρξιστικὰ ἀθεϊστικὰ καθεστῶτα, πού διακήρυτταν ὅτι ἡ θρησκεία μας εἶνε «τὸ ὄπιον τοῦ λαοῦ». Στὰ Βαλκάνια λ.χ. και τὴ Ῥωσία δὲν τολμοῦσαν οὔτε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ νὰ κάνουν οὔτε ἕνα σταυρουδάκι νὰ κρεμάσουν στο λαιμὸ τους. Κατεδιώκοντο ἀπεινῶς και ὠδηγοῦντο στὰ στρατόπεδα. "Ετσι χιλιάδες νέοι μάρτυρες προσετέθησαν στο μαρτυρολόγιο τῆς Ἐκκλησίας, νέο πυκνὸ «*νέφος μαρτύρων*» (Ἑβρ. 12,1), πού ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Χριστὸς ζῆ και βασιλεύει εἰς τοὺς αἰῶνας.

* * *

Ἡ γενεά μας, ἀγαπητοί μου, εἶνε φίλαυτος. Ἀγαπᾷ τήν καλοπέρασι, και ἀποκρούει τήν ἰδέα και τῆς παραμικρᾶς στερήσεως ἢ θυσίας. Πολὺ περισσότερο δὲν χωρεῖ στο νοῦ της ἡ ἰδέα τῆς κακοπαθείας και τῆς αὐτοθυσίας τῶν μαρτύρων. Ἀμφιβάλλω ἂν κανεὶς σήμερα θέλη νὰ γίνῃ μάρτυρας.

Τὸ μαρτύριο εἶνε χάρισμα για ἐκλεκτοὺς. Διότι «*πάντες μὲν θνητοί, ὀλίγοι δὲ μάρτυρες*» (Μ. Βασίλειος). Προνόμιο, ναὶ προνόμιο εἶνε ν' ἀποθάνῃ κανεὶς μαρτυρικῶς για τὸ Χριστό,

για τήν ἁγία του πίστι, ὅπως πέθαναν τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀρχαίων μαρτύρων και τῶν νεομαρτύρων.

—Στὴν ἐποχὴ μας, θὰ πῆς, ἡ πίστι μας δὲν διώκεται κανεὶς δὲ μᾶς ἀπειλεῖ μὲ μαρτύριο.

"Ε, σοῦ ἀπαντοῦν οἱ πατέρες, ἂν θέλῃς και ἔχῃς ζῆλο, γίνεσαι κ' ἐσὺ σήμερα μάρτυρας. Πῶς; Μὲ τὴ διάθεσι, μὲ τὸν πόθο σου. Ὑπάρχουν και οἱ λεγόμενοι «*μάρτυρες τῆ προαιρέσει*». Τί θὰ πῆ «*τῆ προαιρέσει*»; "Οτι ἂν ἀγαπᾷς ὄντως τὸ Χριστό, τότε θὰ ἔχῃς τὴ διάθεσι κάτι νὰ θυσιάσῃς γι' αὐτόν. Καὶ ἂν δὲν θυσιάσῃς τὴ ζωὴ σου, θυσίασε τὸ θέλημά σου, τὶς κακὲς ἐπιθυμίες σου, τὰ ἁμαρτωλὰ πάθη σου. Αὐτὸ εἶνε δεῖγμα μαρτυρικῆς διαθέσεως. "Ὅπως οἱ μάρτυρες πάλεψαν μὲ θηρία και φωτιὲς και ἀγχόνες και ἄλλα μαρτύρια, ἔτσι ἐσὺ προσπάθησε νὰ νικήσῃς κάτι φοβερὸ πού ἔχουμε μέσα μας. Εἶνε ὁ «*παλαιὸς ἄνθρωπος*» (Ῥωμ. 6,6; Ἐφ. 4,22; Κολ. 3,9) μὲ τὰ πάθη του. Νίκησες τὸ πάθος σου; Εἶσαι «*μάρτυς τῆ προαιρέσει*».

Τέτοιους μάρτυρες μᾶς θέλει ὁ Κύριος, πρόθυμοι για κάθε θυσία, μαχητὰς ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ και ἔτοιμοι για ὁμολογία τοῦ ὀνόματός του. Ἀκούγεται ἡ φωνὴ του πρὸς ὅλους: «*καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ... ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς*» (Πράξ. 1,8). Νὰ εἴμεθα, λοιπόν, μάρτυρες. «*Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα*» (Ψαλμ. 115,1; Β' Κορ. 4,13). Μάρτυρες **διὰ τῆς γλώσσης**. Πιστεύεις; Ἐχεις γλώσσα; Μίλα για τὸ Χριστό. Δὲν μπορῶ νὰ ἐννοήσω Χριστιανὸ πού δὲν ὁμιλεῖ για τὸ Χριστό. Δὲ μᾶς θέλει ὁ Χριστὸς μωυγοθόδωρους. Ἐχεις γλώσσα; Μίλα γι' αὐτὸ πού πιστεύεις. «*Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα*». Ἡ ὁμιλία εἶνε ἡ ἔκφρασις τῆς πίστεώς μας.

Μάρτυρες λοιπόν τῆ προαιρέσει διὰ τῆς διαθέσεως. Μάρτυρες διὰ τῆς γλώσσης και τῆς ὁμολογίας. Μάρτυρες και διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ τιμίου σταυροῦ: κάθε στιγμὴ πού κάνεις τὸ σταυρὸ σου, ὁμολογεῖς τὸ Χριστό. Μάρτυρες ἐν γένει **διὰ τοῦ θίου μας** τοῦ ἁγίου, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ λάμπῃ σὰν ἥλιος μέσα στὸν κόσμο.

Μάρτυρες τέλος, ἂν μᾶς ἀξίωσῃ ὁ Θεός, και **διὰ τοῦ αἵματός** μας. Κι ὅπως ὁ ἅγιος Κοσμᾶς προσευχόταν και παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ ν' ἀξιωθῆ νὰ χύσῃ τὸ αἷμα του για τὸ Χριστό, ἔτσι νὰ μᾶς ἀξίωσῃ κ' ἐμᾶς ὁ Θεός, ἂν εἶνε θέλημά του, και τὸ αἷμα μας νὰ χύσουμε γι' αὐτόν. Ὁχι μιὰ ζωὴ, χίλιες ζωὲς ἂν εἴχαμε, θὰ ἄξιζε νὰ τὶς δώσουμε για Κεῖνον, ὁ ὁποῖος σταυρώθηκε και θυσιάστηκε για μᾶς. Αὐτῶ ἡ δόξα και τὸ κράτος εἰς αἰῶνας αἰώνων.

† **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**